

хото образование, закрыли слободжѣ въ градищата. По злополу-
чие, присторката на спахыялиското управление ся поднима всяко-
гажъ верѣдъ тыя двѣ просвѣтителны стихыи, обиколено съ вся-
ка гнусота отъ беззаконіе, что нѣкои си го укривиха. Наряжда-
ніето на общиныты стана общенародно; то пакъ на селата на-
чнува да бжде познато; обаче онова на твърдиниты остава речи
съвършено въ тъмата; и чловѣкъ быва склоненъ, изобще, че прѣзъ
вѣка то бѣше доста силно, съ помощь-та на духовенството, да
притѣнява и да употрѣбѣва както ще дветы другы.

Това е една грѣшка, противо която тегли еждѣ бържето
развитіе на майсторіята и търговіята, по врѣмято на тоязы пе-
риодъ, нѣ малко и едно по-внимателно изученіе на политическа-
та му исторія. Завладетелиты варваре, съединени съ тамземната
аристократія, бѣха по-малко враждебни на работата и на про-
свѣщеніето отъ колкото обикновено го вѣрватъ. Покорени исти-
ти отъ християнството, ти не закжснѣха да ся подложатъ на дѣй-
ствието на работата, която ги храняше, ти военни или распу-
стнати чловѣци, и да бждатъ развратени отъ слободата, безъ ко-
ято работата пуца лоши произведенія. Ако и да не е была
съвършена, на срѣдній вѣкъ слободата не е была малко по-го-
лѣма отъ въ напрежній періодъ: отъ роби, мужициты прѣминаха
едно по друго отъ тлъкаре на селяне, сирѣчь отъ една зависи-
мость съ тѣло и имомъ на една зависимость съ имотъ само. Отъ
нихна страна, занаятциты въ градоветы ся съставиха на малка
республика като ся опираха и то съ полза, рѣчи всякогажъ, на
болярциты; най-сетнѣ, почто ся нарядиха градища, отдѣлно или
на сдружаваніе, за да обръщатъ търговія, спомогнаха спорно, съ една
относителна слобода, за произведеніето и за распрѣдѣленіето на бо-
гатството по различныты страны на извѣстный свѣтъ измежду наро-
донаселеніята. Това ще го докаже доволно едно брѣжко изгледваніе
върху втората часть отъ исторіята на тазъ послѣдня мийсторія.

На западъ, италіянскыты республики испървомъ, и послѣ нѣм-
скыты градове погльщатъ търговскжѣ майсторія, кога тя ся я-
вява въ девятый и десятый вѣкъ; останалото отъ сушата, и сж-
ща Инглитера, на която търгуваніето трѣбаше да има по-кжсно
толкъ свѣтликавж честь, подаватъ малко вещества на лѣтопи-
са, что приказваме на кжсо. Дѣйствителность-та не бѣше по-го-
лѣма, при това, по нѣкои отъ тыя страны, у Франца и у Ве-
лико-Британія, колкото на Сѣверъ и Югъ на европейската суша;
само, нея употрѣбѣваха по-исключително за земледѣліето и за
фабрикыты, почто ся опрѣдѣляха да раздаватъ по народный слогъ
онызы тѣхны произведенія, които търговскыты народы не изнася-
ха на възъ. Вжтрѣшната търговія бѣ доволна много врѣмя за
плодородныты и добрѣ населеныты мѣста; и, както е безречь, че
у Франца и въ Инглитера, отъ десятый до пятнадесятый вѣкъ,
земледѣліето и ржкодѣлната майсторія залавяха полезно всички-